

Nærøy kommune

Sentraladministrasjon

Melding om vedtak

Finansdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
2015/653-5

Saksbeh.:
Fred Erik Moen, 74 38 27 07

Arkivkode:
106

Dato:
17.09.2015

Høringsuttalelse fra Nærøy kommune til Finansdepartementets forslag om å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i verk og bruk

Vedlagt følger kommunestyret i Nærøy kommune sitt saksfremlegg med vedtak til høringsuttalelse til Finansdepartementets forslag om å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i verk og bruk.

Med hilsen

Fred Erik Moen

økonomisjef

NÆRØY KOMMUNE

ØKONOMISJEFEN
7970 KOLVEREID

Nærøy kommune

Arkiv: 106
Saksmappe: 2015/653-4
Saksbehandler: Fred Erik Moen
Dato: 25.08.2015

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
83/15	Formannskapet	02.09.2015
64/15	Kommunestyret	10.09.2015

Sak:	Høringsuttalelse fra Nærøy kommune til Finansdepartementets forslag om å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i verk og bruk
-------------	---

Vedlegg:

- 1 Høringsnotat om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner
- 2 Finansdepartementet - forslag om endring i regler om eiendomsskatt av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk - høring

Bakgrunn

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat 18. juni 2015 hvor det foreslås å fjerne eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner i verk og bruk. Høringsfristen er 18. september 2015.

Lovforslagene går ut på:

1. Forslag om å frita produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner for eiendomsskatt
2. Tilleggsforslag om å fjerne verk og bruk som egen eiendomskategori.

1. Forslag om å frita produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner for eiendomsskatt

I høringsnotatet er dagens regel i eiendomsskatteloven § 4 andre ledd fjerde pkt om at produksjonsutstyr i verk og bruk bare er skattepliktig så langt det utgjør "ein part av sjøelve føretaket", foreslått erstattet med en regel om at "produksjonsutstyr og -installasjonar skal ikkje reknast med".

Departementet skriver at vesentlige deler av store industrianlegg vil omfattes av begrepet, slik at kun tomt og bygninger vil bli igjen i eiendomsskattegrunnlaget.

I tillegg introduseres begrepet produksjonsinstallasjoner, som etter forslaget omfatter noe annet og mer enn produksjonsutstyr. Begrepet favner videre enn den någjeldende produksjonsutstyrsregelen.

Slik begrepet er definert av departementet, vil det føre til at bl.a. teleanlegg, overføringslinjer for kraft og lignende infrastruktur- og hjelpeanlegg i all hovedsak vil bli fritatt for eiendomsskatt. Departementet skriver at forslaget vil gi en klarere og mindre skjønsmessig avgrensning enn dagens regler, fordi den vanskelige vurderingen av om produksjonsutstyret er tilstrekkelig integrert i anlegget vil falle bort.

2. Tilleggsforslag om å fjerne verk og bruk som egen eiendomskategori

I høringsnotatet skriver Departementet at mye av begrunnelsen for å ha særregler for verk og bruk faller bort når adgangen til å skattlegge produksjonsutstyr og –installasjoner tas bort. Departementet har derfor fremsatt et alternativt lovforslag, som i tillegg til forbudet mot å skattlegge produksjonsutstyr og –installasjoner, fjerner verk og bruk som lovbegrep og utskrivningsalternativ. Tidligere verk og bruk skal etter dette forslaget behandles etter reglene som annen næringseiendom.

Det er den verdsettelsesmetoden som er utviklet for verk og bruk departementet ønsker å fjerne med dette forslaget. Etter gjeldende rett skal substansverdi, det vil si kostnaden med å oppføre anlegget i dag med fradrag for slit, elde og utidsmessighet. Substansverdi er dagens hovedregel – i motsetning til leieverdiberegninger som er den vanlige metoden ved taksering av annen næringseiendom er at verk og bruk i hovedsak er spesialiserte anlegg hvor man ikke har markedsreferanser, slik at omsetningsverdien vanskelig kan fastsettes på annen måte.

Vurdering

Departementets forslag vil medføre betydelige inntektstap for kommunene. Departementet har skjønsmessig anslått et tap på 1,2 milliarder kroner.

KS anslår etter en spørreundersøkelse som de har utført og fått besvart av 222 kommuner kommet til at departementets lovforslag vil gi samlet tap på eiendomsskatteinntekt på minimum 1,7 milliarder kroner for de 343 kommunene som skrev ut eiendomsskatt på verk og bruk i 2015.

I høringsnotatet er skatteplikten på oppdrettsanlegg foreslått videreført uten endringer, selv om disse skattesubjektene begrepsmessig i all hovedsak består av produksjonsinstallasjoner og produksjonsutstyr.

Det er videre presisert i høringsnotatet at kommunenes anledning til å skrive ut eiendomsskatt på vannkraftverk skal skjermes. Det omfatter imidlertid ikke vindkraftanlegg, kraftledningene og andre anlegg som produserer alternativ/fornybar energi, noe som innebærer at kommuner berørt av f. eks store kraftoverføringsanlegg kun sitter igjen med ulempene.

Enhver vindkraftutbygging tar i varierende grad i bruk lokale naturverdier med negative virkninger for de berørte lokalsamfunn. De eneste lovbestemte inntektene vindkraftkommunene ved vindkraftutbygging kan få i dag, er fra eiendomsskatt. Eiendomsskatten er en viktig faktor i kommunenes avveining av om man skal gå inn for etablering av slike anlegg. Departementets lovforslag tar ikke hensyn til dette, og dersom de blir realisert, vil det for mange kommuner bety at en sentral og kanskje avgjørende forutsetning for å støtte eller tillate en etablering og et arealbeslag brytes fra statens side. Lovforslaget bryter av den grunn med den samfunnskontrakt som er inngått mellom stat og kommunen, som har avstått sine naturverdier i tillit til de forespeilede eiendomsskatteinntektene.

For vindkraftanlegg vil det alt vesentlige av investeringene bli definert som produksjonsutstyr og –installasjoner og dermed bli fritatt fra eiendomsskatt. For vindkraftanlegg er det anslått at eiendomsskatten blir redusert med 90-95 %. For Nærøy sin del vil det bety en reduksjon i eiendomsskatt fra vindkraftanlegg på ca 1,6 millioner kroner. I

tillegg vil kommunen gå glipp av eiendomsskatt på produksjonsutstyr i de tradisjonelle industribedriftene. Det er anslått et samlet provenytab for Nærøy kommune på anslagsvis 2,2 millioner kroner dersom lovforslaget blir vedtatt. Det vil igjen utløse behov for tilsvarende innsparinger/reduksjoner i tjenestetilbudet.

Det er i høringsnotatet bedt om anslag på hvor store takseringskostnadene som vil påløpe for kommunene dersom lovforslaget vedtas. Det vil være nødvendig å foreta en fullstendig omtaksering av samtlige verk og bruk dersom lovforslagene vedtas. Det er fra KS sin side antatt en gjennomsnittlig kostnad ved omtaksering på 250 000 kroner som et forsiktig men grovt anslag.

De foreslåtte reglene i høringsnotatet vil kunne føre til økt antall tvistesaker i og med at man forlater en regelforståelse som er utviklet og presisert gjennom mange år. Videre inneholder de reglene som er foreslått skjønnstemaer, og det er særlig grunn til å peke på skillet mellom installasjoner som tjener bygningen og som etter forslaget vil være skattepliktige, og installasjoner som tjener produksjonen og som skal fritas.

Med dagens regelverk har kommunene en mulighet til å kunne bestemme lokalt ulike profiler på eiendomsskatt, herunder muligheten til å kunne skrive ut eiendomsskatt separat på verk og bruk, næringseiendom, og/eller på bolig og fritidseiendom.

Rådmannen er av den oppfatning at det vil være en styrke for eiendomsskatten, og øke forutsigbarheten både for de skattepliktige og kommunene, dersom det utarbeidets sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen. Sentrale retningslinjer vil føre til en mer enhetlig og konsekvent eiendomsskattetaksering, også når det gjelder anvendelsen av produksjonsutstysregelen.

Fordi eiendomsskatten kommer til fradrag i grunnlaget for beregning av selskapsskatt, vil 27 % av inntektstapet for kommunene ikke komme de næringsdrivende til gode, men gå til staten i form av økt selskapsskatt. Effekten blir derfor at skatten til staten øker, og samlet synes forslagene med andre ord å innebære at en andel av kommunens inntektstap vil gå til staten i form av økning i statlige skatteinntekter. Lovforslagene er på denne måten i strid med regjeringens løfte i Sundvolden-erklæringen om at kommunene skal beholde en større andel av de inntekter som skapes lokalt.

Høringsnotatet er sendt ut uten at det er foretatt noen undersøkelser fra departementets side av kommunenes inntektstap dersom lovendringen gjennomføres. Spørsmålet om kompensasjon for kommunenes inntektsbortfall er overhodet ikke nevnt, og notatet tar heller ikke opp prinsipielle og viktige sider ved eiendomsskatten, som dens betydning for lokaldemokratiet og det lokale selvstyre.

Rådmann forutsetter at kommunene kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget. Det vil være svært krevende å finne fram til en slik rimelig kompensasjonsmodell, noe som også var en viktig årsak til at daværende regjering i 2012 valgte å legge bort arbeidet med et lignende forslag.

Det gir under enhver omstendighet et skjevt bilde av eiendomsskattens betydning hvis man bare ser på hva eiendomsskatten utgjør som andel av kommunens samlede inntekter. Overføringene til kommunen gjennom det statlige inntektssystemet er i stadig større grad bundet opp av lovpålagte oppgaver. Eiendomsskatten gir kommunen et handlingsrom til å løse andre oppgaver og til å makte å gjennomføre lovpålagte oppgaver fullt ut og med tilstrekkelig kvalitet. Provenyet fra eiendomsskatten kan være marginen som utgjør forskjellen mellom underskudd og balanse, eller gir mulighet for å realisere et lokalt tiltak for innbyggerne, det være seg kulturaktiviteter eller andre aktiviteter. Et bortfall av inntekter fra

verk og bruk vil redusere fleksibiliteten med hensyn til utskriving av eiendomsskatt, og kan føre til at kommunene i større grad tvinges til å øke eiendomsskatten på boliger og fritidseiendom.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunene må ut fra hensynet til det lokale selvstyret og økonomiske handlefriheten beholde retten og fleksibiliteten til etter lokaldemokratiske avveininger også å kunne skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, inklusive produksjonsutstyr.
2. Regjeringen oppfordres til å trekke tilbake høringsnotatet, og i stedet sette i gang arbeid for å få laget sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen, med deltakelse fra både kommunesiden og skattytersiden.
3. Subsidiert dersom regjeringen etter høringsrunden velger å gå videre med lovsaken, krever kommunen at det opprettes en bredt sammensatt lovkomité for videre utredning.
4. Kommunen krever at kommunesektoren kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget.

Saksprotokoll i Formannskapet - 02.09.2015

Behandling:

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling:

1. Kommunene må ut fra hensynet til det lokale selvstyret og økonomiske handlefriheten beholde retten og fleksibiliteten til etter lokaldemokratiske avveininger også å kunne skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, inklusive produksjonsutstyr.
2. Regjeringen oppfordres til å trekke tilbake høringsnotatet, og i stedet sette i gang arbeid for å få laget sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen, med deltakelse fra både kommunesiden og skattytersiden.
3. Subsidiert dersom regjeringen etter høringsrunden velger å gå videre med lovsaken, krever kommunen at det opprettes en bredt sammensatt lovkomité for videre utredning.
4. Kommunen krever at kommunesektoren kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 10.09.2015

Behandling:

Joar Grøtting (H) fremmet følgende alternative forslag:

Nærøy kommune støtter intensjonene i høringsnotat.

Avstemming:

Ved alternativ avstemming mellom formannskapets innstilling og Joar Grøtting sitt forslag, så ble formannskapets innstilling vedtatt med 22 stemmer – mot 5 stemmer for Grøtting sitt forslag.

Vedtak:

- 1. Kommunene må ut fra hensynet til det lokale selvstyret og økonomiske handlefriheten beholde retten og fleksibiliteten til etter lokaldemokratiske avveininger også å kunne skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, inklusive produksjonsutstyr.**
- 2. Regjeringen oppfordres til å trekke tilbake høringsnotatet, og i stedet sette i gang arbeid for å få laget sentrale retningslinjer for eiendomsskattetakseringen, med deltakelse fra både kommunesiden og skattytersiden.**
- 3. Subsidiert dersom regjeringen etter høringsrunden velger å gå videre med lovsaken, krever kommunen at det opprettes en bredt sammensatt lovkomité for videre utredning.**
- 4. Kommunen krever at kommunesektoren kompenseres fullt ut for en eventuell innskrenking i retten til å skrive ut eiendomsskatt, og at dette bekreftes og synliggjøres i en eventuell sak til Stortinget.**